

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2013-2014

6 JANUARI 2014

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van
het Wetboek der successierechten
(Stuk nr. A-468/1 – 2013/2014)**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot afschaffing van de successierechten
tussen echtgenoten en tussen wettelijk
samenwonenden op de
gemeenschappelijke woning
(Stuk nr. A-173/1 – 2010/2011)**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot afschaffing van de successierechten tussen
echtgenoten en wettelijk samenwonenden op
de gezinswoning
(Stuk nr. A-431/1 – 2012/2013)**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Financiën, Begroting,
Openbaar Ambt,
Externe Betrekkingen en
Algemene Zaken

door mevrouw Barbara TRACHTE (F)

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2013-2014

6 JANVIER 2014

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant
le Code des droits de succession
(Doc. n° A-468/1 – 2013/2014)**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**visant à supprimer les droits de succession
entre époux et cohabitants légaux
portant sur la résidence
commune
(Doc. n° A-173/1 – 2010/2011)**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**visant à supprimer les droits de succession
entre époux et cohabitants légaux portant sur
le logement familial commun
(Doc. n° A-431/1 – 2012/2013)**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Finances, du Budget,
de la Fonction publique,
des Relations extérieures et
des Affaires générales

par Mme Barbara TRACHTE (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heer Philippe Close, mevr. Françoise Dupuis, de heren Eric Tomas, Yaron Pesztat, mevr. Barbara Trachte, de heer Olivier de Clippele, mevr. Marion Lemesre, de heren Emmanuel De Bock, Didier Gosuin, Herman Mennekens, mevr. Sophie Brouhon, mevr. Brigitte De Pauw.

Plaatsvervangers : mevr. Nadia El Yousfi, de heren Vincent Lurquin, Alain Maron, mevr. Julie de Grootte.

Andere leden : mevr. Bianca Debaets, de heren Hervé Doyen, Hamza Fassi-Fihri, mevr. Magali Plovie.

Zie :

Stuk van het Parlement :

A-468/1 – 2013/2014 : Ontwerp van ordonnantie.

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : M. Philippe Close, Mme Françoise Dupuis, MM. Eric Tomas, Yaron Pesztat, Mme Barbara Trachte, M. Olivier de Clippele, Mme Marion Lemesre, MM. Emmanuel De Bock, Didier Gosuin, Herman Mennekens, Mmes Sophie Brouhon, Brigitte De Pauw.

Membres suppléants : Mme Nadia El Yousfi, MM. Vincent Lurquin, Alain Maron, Mme Julie de Grootte.

Autres membres : Mme Bianca Debaets, MM. Hervé Doyen, Hamza Fassi-Fihri, Mme Magali Plovie.

Voir :

Document du Parlement :

A-468/1 – 2013/2014 : Projet d'ordonnance.

I. Inleidende uiteenzetting van Minister Guy Vanhengel

Minister Guy Vanhengel heeft voor de commissieleden de volgende uiteenzetting gehouden :

« De voorliggende tekst beoogt de invoering van een vrijstelling van successierechten op de gezinswoning voor de langstlevende partner van de erflater.

De vrijstelling geldt meer bepaald voor zij die als “koppel” samenwoonden en samen hebben bijgedragen tot de verwerving van de gezinswoning of waar minstens kan verondersteld worden dat zij samen bijdragen hebben geleverd tot het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.

Deze beleidsmaatregel moet voorkomen dat Brusselaars de eigen woning van de hand moeten doen om zich van de successierechten te kunnen kwijten.

Wij zijn er deze legislatuur in geslaagd de begrotingsdoelstellingen te halen en het rendement van de gewestelijke belastingen, onze voornaamste inkomstenbron, is maar liefst met meer dan een kwart gestegen.

De begrotingsperspectieven van ons gewest kennen met andere woorden een positief verloop. Het is dan ook het geschikte moment om deze vermindering van successierechten te regelen, zoals voorzien in het regeerakkoord.

We moeten immers rekening houden met het feit dat sommige Brusselaars aan regioshopping doen en gaan wonen in een gewest dat fiscaal gezien voordeliger is.

Indien een erflater inderdaad een paar jaar vóór het overlijden van de nalatenschap net buiten Brussel is gaan wonen, zal ons gewest geen successierechten innen op deze nalatenschap. Ook de onroerende goederen die zich in Brussel bevinden, ontsnappen dan volledig aan de Brusselse successierechten.

In welke mate valt niet te achterhalen, maar door de invoering van de beoogde vrijstelling voor de gezinswoning, zullen meer gezinnen dan vandaag afzien van deze vrij eenvoudige successieplanning.

De werkelijke impact van de vrijstelling kan dan ook slechts bij benadering worden geraamd. In de Middenbegroting 2014 werd veiligheidshalve rekening gehouden met een bruto mindertvangst van 10 miljoen euro.

De gezinswoning is voor vele gezinnen echter het zwaartepunt van hun vermogen. De vandaag voorgestelde maatregel is dan ook een sterk en duidelijk signaal om te

I. Exposé introductif du Ministre Guy Vanhengel

Le Ministre Guy Vanhengel a tenu devant les commissaires l'exposé suivant :

« Le texte qui vous est soumis aujourd'hui instaure une exemption des droits de succession pour le partenaire survivant qui hérite du logement familial.

L'exemption vise plus particulièrement ceux qui vivaient ensemble une relation de « couple » et qui ont contribué ensemble à l'acquisition du logement familial ou à tout le moins ont contribué ensemble à la tenue d'un ménage commun.

Cet objectif politique doit notamment éviter que des Bruxellois doivent vendre leur propre maison pour pouvoir s'acquitter des droits de succession.

Durant cette législature, nous sommes parvenus à atteindre nos objectifs budgétaires et le rendement des impôts régionaux, notre principale source de financement, a augmenté de plus d'un quart.

En d'autres termes, les perspectives budgétaires de notre Région évoluent de manière positive. Le temps est donc venu de régler cette diminution des droits de succession comme prévu dans l'accord de majorité.

Il faut en effet tenir compte que des Bruxellois n'hésitent pas à s'installer dans une région qu'ils conçoivent comme fiscalement plus intéressante.

Il suffit en effet que le défunt se soit domicilié quelques années avant son décès en dehors de Bruxelles pour ne plus devoir payer de droits de succession du tout à la Région. Les immeubles qui se trouvent à Bruxelles échappent alors également aux droits de succession bruxellois.

En instaurant une exemption pour le logement familial, moins de ménages feront appel à ce planning successoral des plus simples. Si de tels effets positifs ne sont pas chiffrables, ils nous semblent indiscutables.

L'impact de la mesure proposée aujourd'hui ne peut donc être évalué que de manière très approximative. Dans un souci de prudence, au budget des Voies et Moyens 2014, une moindre recette brute de 10 millions d'euros a été prévue.

Le logement familial revêt cependant une importance capitale dans le patrimoine de la plupart des ménages. La mesure proposée est dès lors un signal clair et fort pour

voorkomen dat middeninkomens Brussel verlaten.

De Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft dit positieve effect van de voorgestelde maatregel erkend in zijn advies. Verder werd een gunstig gevolg gegeven aan de opmerking van de Raad van State over het verschil van behandeling tussen gehuwden en wettelijk samenwonenden. ».

II. Uiteenzetting van de heer Olivier de Clippele bij de voorstellen A-173/1 en A-431/1

De heer Olivier de Clippele verwijst naar de schriftelijke toelichting van de twee voorstellen van ordonnantie, aangezien de uiteenzetting die hij ervan zou geven overeenstemt met de doelstellingen van het ontwerp van ordonnantie.

III. Samengevoegde algemene bespreking

De heer Olivier de Clippele benadrukt dat al lang gewacht wordt op dit ontwerp van ordonnantie. In 2005 werd reeds een voorstel met een gelijksoortig doel ingediend. Bovendien verleent het Vlaams Gewest een dergelijke vrijstelling sedert 1 januari 2007, wat een deel van de middenklasse uit Brussel heeft doen verhuizen.

De spreker merkt op dat de ontvangsten uit de successierechten met 100 miljoen euro zijn gestegen tussen de aangepaste begroting 2003 en de aangepaste begroting 2013. De minister bevestigt evenwel dat de vrijstelling slechts ongeveer 10 miljoen euro ontvangsten zou betreffen. Daarom vindt de heer de Clippele het ontwerp onvoldoende, als men weet dat een groot aantal vermogens van 175.000 euro worden belast aan een tarief van 80%, wat eerder lijkt op een inbeslagname dan op een belasting, bovenop het verdriet bij het verlies van de echtgenoot. Men mag dus niet stoppen nu men goed op weg is, eerder dan voortdurend te putten uit het spaargeld van de Belgen om de begrotingstekorten te dempen.

De heer Herman Mennekens kijkt zich met plezier van zijn plicht om de minister te feliciteren. Dit vurig verhoopte ontwerp maakt een einde aan een belasting die pijnlijk was voor de overlevende echtgenoot en aan een moeilijk te verantwoorden discrepantie tussen de Brusselse wetgeving en de Vlaamse wetgeving.

De heer Alain Maron merkt op dat dit ontwerp verder hervormt dan wat bepaald is in het regeerakkoord, te weten een gewone verlaging van de successierechten. De volksvertegenwoordiger feliciteert dan ook de minister dat hij van zijn collega's een vrijstelling van de successierechten in dergelijk geval heeft verkregen. Hij

maintenir des revenus moyens à Bruxelles.

Le Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale a explicitement reconnu l'effet positif de la mesure. Quant au Conseil d'Etat, la remarque concernant la différence de traitement entre couples mariés et cohabitants légaux a été prise en compte. ».

II. Exposé de M. Olivier de Clippele pour les propositions A-173/1 et A-431/1

M. Olivier de Clippele se réfère aux développements écrits des deux propositions d'ordonnance, vu que l'exposé qu'il en ferait correspond aux objectifs du projet d'ordonnance.

III. Discussion générale conjointe

M. Olivier de Clippele souligne que le projet d'ordonnance est attendu de longue date. Une proposition ayant un objet similaire avait déjà été déposée en 2005. De surcroît, la Région flamande accorde semblable exonération depuis le 1er janvier 2007, ce qui a engendré le déménagement hors de Bruxelles d'une partie de la classe moyenne.

L'intervenant observe que les recettes liées aux droits de succession ont augmenté de 100 millions d'euros entre le budget ajusté de 2003 et le budget ajusté de 2013. Or, le ministre affirme que l'exonération ne devrait représenter que quelque 10 millions d'euros de recettes. C'est pourquoi M. de Clippele reste sur sa faim, quand on sait que bon nombre de patrimoines de 175.000 euros sont imposés à un taux de 80%, ce qui s'assimile à de la confiscation plus qu'à de la contribution, qui s'ajoute à la douleur de perdre son conjoint. Il ne faut donc pas s'arrêter en si bon chemin, plutôt que de puiser sans cesse dans l'épargne des Belges pour combler les déficits budgétaires.

M. Herman Mennekens s'acquitte avec bonne grâce de son devoir de féliciter le ministre. Ce projet, espéré ardemment, met fin à une imposition douloureuse pour le conjoint survivant et à une discordance difficilement justifiable entre la législation bruxelloise et la législation flamande.

M. Alain Maron observe que ce projet de réforme va au-delà de ce que prévoyait l'accord de gouvernement, c'est-à-dire une simple réduction des droits de succession. Le député félicite donc le ministre d'avoir obtenu de ses collègues une exonération pure et simple des droits de succession en pareille hypothèse. Il l'approuvera par

zal het ontwerp goedkeuren uit loyaliteit, maar waarschuwt dat dit kan leiden tot een uitholling van de fiscaliteit, aangezien het hier gaat over de enige vermogensbelasting, voor zover hij weet. Men moet ervoor zorgen dat de andere belastingen die inkomstenbelastingen zijn, in de eerste plaats op arbeid, niet te veel worden verhoogd.

De bedoeling van het ontwerp is om de ontredderde overlevende echtgenoot niet in financiële moeilijkheden te storten. Om deze bron van sociale spanningen uit te schakelen, lijken nog andere maatregelen noodzakelijk. Anderzijds moeten ook de gevolgen voor de thesaurie van het Gewest tegen het licht gehouden worden. De commissieleden worden helemaal in het ongewisse gelaten over de kostenplaatje van het ontwerp, of over de eventuele opbrengst.

De spreker stelt vervolgens twee meer precieze vragen. Wat gebeurt er met een gebouw waarvan een deel aan derden verhuurd wordt? Blijft de vrijstelling van successierechten gelden voor het geheel van het gebouw?

Wat gebeurt er met de bedingen van tontine en andere bedingen van aanwas die de echtgenoten gesloten hebben bij de aankoop van het gebouw? Deze bepalingen vormen een wettelijke mogelijkheid om successierechten te omzeilen, waarbij de overlevende echtgenoot als eigenaar *ab initio* van het gebouw beschouwd wordt. Het ontwerp van ordonnantie leidt er dus toe dat deze bepalingen niet meer voordelig zijn. Moeten deze mensen een afspraak maken bij de notaris om die te annuleren?

De heer Didier Gosuin is een vurig voorstander van het ontwerp, dat een onrechtvaardigheid rechtzet waarvan tot nu toe koppels met onzekere inkomsten die vaak niet meer dan hun onroerend goed bezitten, het slachtoffer waren. De overlevende echtgenoot of samenwonende, die al door verdriet overmand was, moest het onroerend goed meestal verkopen om de successierechten te betalen. Dit is niet het moment voor muggenzifterij uit persoonlijke politieke overtuigingen.

Mevrouw Brigitte De Pauw zal het ontwerp, waarin het regeerakkoord voorziet, steunen om verhuizingen naar het Vlaams Gewest, waar de fiscaliteit gunstiger is, tegen te gaan. Zoals de heer Gosuin benadrukt heeft, ondervond een deel van de Brusselaars tot nu toe grote problemen om de successierechten op een onroerend goed dat na geduldig sparen werd verworven, te betalen.

De minister verheugt zich over de positieve uitlatingen van de commissieleden, die terdege hebben begrepen dat het ontwerp van ordonnantie beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte. Niet weinig mensen hebben gewacht op deze verlossende vrijstelling. Gelet op de structuur van de fiscaliteit in België, is het normaal dat de

loyauté, mais prévient que cela ne pourrait mener à un déricotage de la fiscalité, puisqu'il s'agit du seul impôt sur le patrimoine à sa connaissance. Les autres impôts portent sur les revenus, et avant tout sur ceux du travail, qu'il faut se garder d'accabler.

Le but du projet est de prémunir le conjoint survivant désemparé de difficultés financières. Pour prévenir cette source de tension sociale, d'autres mesures paraissent également nécessaires. D'autre part, il s'agira d'évaluer l'incidence sur la trésorerie de la Région. Les commissaires sont dans l'ignorance complète du coût, ou éventuellement du bénéfice, que représente le projet.

L'orateur pose ensuite deux questions plus précises. Qu'en sera-t-il d'un immeuble dont une partie serait mise en location à des tiers ? L'exonération des droits de succession restera-t-elle acquise pour l'entièreté de l'immeuble ?

Enfin, qu'advient-il des clauses de tontine, ou clauses d'accroissement, conclues par les conjoints lors de l'achat de l'immeuble ? Ces clauses sont une stratégie légale d'évitement des droits de succession, selon lesquelles le conjoint survivant est présumé propriétaire *ab initio* de l'immeuble. Le projet d'ordonnance rend donc ces clauses désavantageuses. Les personnes concernées en seront-elles réduites à prendre rendez-vous chez le notaire pour les abroger ?

M. Didier Gosuin est un fervent partisan du projet, qui répare une injustice dont étaient victimes jusqu'ici les couples aux ressources vacillantes, qui ne possèdent bien souvent que leur immeuble. Le survivant, déjà accablé de chagrin, devait généralement vendre cet immeuble pour s'acquitter des droits de succession. Il n'y a nulle place ici pour ergoter au nom de l'idéologie personnelle.

Mme Brigitte De Pauw soutiendra le projet, qui était prévu dans l'accord de gouvernement, afin de contrecarrer les cas de déménagement vers la Région flamande, à la fiscalité plus clémente. Comme M. Gosuin l'a souligné, une part des Bruxellois étaient confrontés jusqu'à présent aux pires difficultés pour honorer le paiement des droits de succession sur un immeuble acquis avec le fruit d'une patiente épargne.

Le ministre se réjouit des interventions positives des commissaires, qui ont bien perçu que le projet d'ordonnance répond à un besoin social. Le nombre de personnes qui ont attendu cette exonération salvatrice n'est pas mince. Dans la structure de la fiscalité en Belgique, il est normal que les contribuables fassent jouer

belastingplichtigen inspelen op de fiscale concurrentie tussen de Gewesten. Ons Gewest was dan ook verplicht om te reageren.

Het is thans onmogelijk te ramen welke gevolgen het ontwerp van ordonnantie zal hebben voor de ontvangsten van het Gewest. Maar uiteindelijk is van belang dat het leidt tot een minder gespannen sfeer, de indruk van een fiscale verlichting in Brussel. De minister kan nooit genoeg herhalen dat een minister van begroting veel meer een psycholoog is dan een rekenmachine. Een trend kan bevestigd worden, maar cijfers niet: om die reden zullen veel mensen gerustgesteld terug in het Brussels Gewest komen wonen.

De heer de Clippele heeft slechts gedeeltelijke cijfers aangehaald. De stijging van de ontvangsten uit de successierechten kan verklaard worden door een groot aantal factoren, zoals de toename van het vermogen van degenen die rechten verschuldigd zijn. Er zijn meer gevallen van uitzonderlijk grote vermogens; dat is één van de tekens van de tweedeling van de stad.

De door de heer Maron vermelde opbrengstgebouwen die kunnen worden beschouwd als één gezinswoning zullen volledig vrijgesteld zijn. Tot slot kan een tontinebeding altijd worden opgeheven bij de notaris.

De heer Alain Maron zegt dat het tontinebeding in de eerste plaats dient om de andere aankoper van het gebouw te beschermen tegen de andere erfgenamen, indien het paar niet gehuwd is. De weerslag op de successierechten is enkel bijkomstig.

De heer Didier Gosuin benadrukt dat een opbrengstgebouw, waarin dus verschillende gezinnen wonen, verschillende kadastrale leggers heeft. Hoe kan de vrijstelling dan worden uitgebreid, tegen de stedenbouwkundige regelgeving in ?

De heer Olivier de Clippele repliceert dat het ontwerp wel degelijk van toepassing is op de woning die als gezinswoning dient, te weten het deel dat door het koppel wordt bewoond. Dat staat in ieder geval ook zo in het Vlaams decreet. Een studentenkamer kan eventueel ook in aanmerking komen voor de vrijstelling, maar woningen die voor lange tijd voor derden worden bestemd, zouden niet in aanmerking mogen komen voor de vrijstelling. Het ontwerp is niet van toepassing op die afzonderlijke woningen.

Het kadaster kan een enkele of verschillende leggers bevatten. Dat hangt in grote mate af van de goede wil van de administratie. In ieder geval bestaat er op het vlak van de onroerende voorheffing een kohierartikel per kadastrale sectie en niet per onroerend goed. Dat criterium is in dit geval niet pertinent. De tekst van het ontwerp lijkt duidelijk.

la concurrence fiscale entre les Régions. Notre Région se devait donc de réagir.

Il est impossible pour l'heure d'estimer les effets du projet d'ordonnance sur les recettes de la Région. Mais, ce qui importe en définitive, c'est le climat moins tendu qui en résultera, l'impression d'une détente fiscale à Bruxelles. Le ministre ne se lasse pas de répéter qu'un ministre du Budget est bien plus un psychologue qu'une calculatrice. On peut affirmer une tendance mais pas des chiffres : de nombreuses personnes reviendront rassérénées s'établir en Région bruxelloise pour cette raison.

Les chiffres cités par M. de Clippele ne sont que partiels. La hausse des recettes liées aux droits de succession s'expliquent par une multitude de facteurs, dont la hausse du patrimoine des redevables des droits. Les cas de patrimoines exceptionnellement élevés sont en croissance ; c'est l'un des signes de la dualisation de la ville.

Les immeubles évoqués par M. Maron qui peuvent être considérés comme une seule habitation familiale seront intégralement exonérés. Enfin, une clause de tontine peut toujours être abrogée devant notaire.

M. Alain Maron indique que la clause de tontine sert avant tout à protéger l'autre acquéreur de l'immeuble des autres héritiers, si le couple n'est pas marié. L'effet sur les droits de succession n'est que secondaire.

M. Didier Gosuin souligne qu'un immeuble de rapport, dans lequel vivent donc plusieurs ménages, ont des matrices cadastrales différentes. Comment l'exonération peut-elle dès lors être étendue, en contradiction avec l'urbanisme ?

M. Olivier de Clippele réplique que le projet vise bien l'habitation qui sert de logement familial, c'est-à-dire la partie habitée par le couple. Il en est ainsi aux termes du décret flamand en tout cas. On peut admettre qu'une chambre d'étudiant bénéficie aussi de l'exonération, mais des logements affectés de manière durable à des tiers ne devraient pas pouvoir jouir de cette exonération. Ces logements séparés ne sont pas visés par le projet.

Le cadastre peut prévoir une matrice unique ou des matrices différentes ; cela dépend beaucoup du bon vouloir de l'administration. De toute façon, en matière de précompte immobilier, il existe un article de rôle par section cadastrale, et non par bien. Ce critère n'est pas pertinent en l'espèce. Le texte du projet semble clair.

De heer Didier Gosuin voegt eraan toe dat het zeer weinig voorkomt dat er slechts één kadastrale legger is voor een woning waarin verschillende gezinnen wonen. Daarentegen zijn er veel woningen die illegaal opgedeeld zijn en aldus slechts één legger behouden, maar dat is ten onrechte. De administratie zal daarop moeten toezien.

De minister bevestigt de interpretatie van de heer de Clippele. Het is wel degelijk de gezinswoning die de vrijstelling geniet. Dat kan worden uitgebreid tot een studentenkamer of een bed & breakfast, waar de kamer slechts tijdelijk gebruikt wordt. Dat is niet het geval voor een onroerend goed dat in verschillende woningen is opgesplitst. Het criterium van de kadastrale legger is hier niet relevant.

De heer Alain Maron vraagt hoe de belastingdienst zal kunnen weten of er zich meerdere woningen in een enkel onroerend goed bevinden als die gegroepeerd zijn in een enkele kadastrale legger, zoals soms het geval is.

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 2

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 3

De heer Olivier de Clippele begrijpt dat de omschrijving van het “netto-aandeel van de woning” strekt tot het voorkomen van een dubbele gunst, te weten de aftrek van de hypotheekschuld enerzijds en het op nul brengen van de waarde van het met die schuld aangekochte goed. Maar wat met een lening waarvoor het paar geen schuldsaldoverzekering heeft kunnen krijgen: de overlevende echtgenoot kan natuurlijk gebruik maken van de vrijstelling voor de gezinswoning, maar kan het

M. Didier Gosuin ajoute qu'il est très rare qu'un logement hébergeant plusieurs ménages ne comporte qu'une seule matrice cadastrale. En revanche, de nombreux logements ont été illégalement subdivisés, conservant ainsi une seule matrice, mais à tort. Il reviendra à l'administration d'être vigilante à ce sujet.

Le ministre confirme l'interprétation de M. de Clippele. C'est bien le logement familial qui bénéficie de l'exonération, ce qui peut s'étendre à une chambre d'étudiant ou à un « bed and breakfast », où l'occupation de la chambre n'est que temporaire. Il en va différemment d'un immeuble divisé en plusieurs habitations. Le critère de la matrice cadastrale est sans pertinence ici.

M. Alain Maron s'interroge sur la façon dont l'administration fiscale pourra avoir connaissance de l'existence de plusieurs logements dans un seul immeuble, si ceux-ci sont regroupés sous une seule matrice cadastrale, comme cela peut arriver.

IV. Discussion des articles et votes

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 2

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 2 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 3

M. Olivier de Clippele conçoit que la définition de la « part nette de l'habitation » vise à éviter une double faveur, c'est-à-dire d'une part la déduction de la dette hypothécaire et d'autre part la mise à néant de la valeur du bien acheté avec cette dette. Qu'en sera-t-il néanmoins d'un emprunt pour lequel le couple n'a pu bénéficier d'une assurance solde restant dû : le conjoint survivant pourra certes bénéficier de l'exonération pour le logement conjugal, mais il ne pourra plus déduire le solde de la

saldo van de hypotheekschuld niet meer aftrekken. Dat aspect van het ontwerp is dus voor verbetering vatbaar.

De minister antwoordt dat dit een uiterst zeldzaam geval is. Hypotheekschulden zonder die verzekering komen bijna niet meer voor. De minister vindt dus dat de tekst ongewijzigd moet blijven, want dit artikel ingewikkelder maken, zou kunnen leiden tot een hele reeks ongewenste gevolgen.

Stemming

Artikel 3 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 4

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 4 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 5

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 5 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Artikel 6

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 6 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

V. Stemming over het geheel

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Bijgevolg worden de voorstellen van ordonnantie nrs A-173/1 – 2010/2011 en A-431/1 – 2012/2013 doelloos.

dette hypothécaire. Cet aspect du projet est donc perfectible.

Le ministre rétorque que ce cas de figure est des plus rares. Les dettes hypothécaires démunies de cette assurance ne se rencontrent presque plus. Le ministre est donc d'avis de laisser le texte en l'état, car une complexification de cet article pourrait générer un cortège d'effets pervers.

Vote

L'article 3 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 4

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 4 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 5

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 5 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Article 6

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 6 est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

V. Vote sur l'ensemble

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Par conséquent, les propositions d'ordonnance n^{os} A-173/1 – 2010/2011 et A-431/1 – 2012/2013 deviennent sans objet.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

De Rapporteur,

De Voorzitster,

La Rapporteuse,

La Présidente,

Barbara TRACHTE

Françoise DUPUIS

Barbara TRACHTE

Françoise DUPUIS